

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 18 d. Nr. 21RE1-
(AG1-171/10-2025)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Beatos Labutytės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjos J. P. atstovui advokato padėjėjui L. Z.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu, naudojant *Microsoft Teams* programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos J. P. skundą atsakovei Alytaus miesto savivaldybei dėl Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimto nutarimo, išdėstyto 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini), panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos (toliau – atsakovė) 2025-04-29 posėdyje priimtą nutarimą, išdėstytą 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – skundžiama Sprendimas); 2) įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos J. P. 2025-04-23 prašymą.

G. P. (įgaliotas pareiškėjos J. P., toliau – pareiškėja, J. P.) skunde nurodo, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), esantis (duomenys neskelbtini) (toliau – Žemės sklypas). Šiam Žemės sklypui Apskritis viršininko 2010-05-10 įsakymu Nr. (duomenys neskelbtini) buvo nustatyta daiktinė teisė kelio servitutas – teisė važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis) 0,0149 ha, kelio servitutas – teisė naudotis pėsčiųjų taku (tarnaujantis) 0.0149 ha, bei servitutas – teisė tiesti požemines, antžemines komunikacijas (tarnaujantis) 0.0149 ha, viešpataujantys žemės sklypai, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantis (duomenys neskelbtini), ir žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantis (duomenys neskelbtini) (toliau – *Servitutai*). Žemės sklypo, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančio (duomenys neskelbtini) ir žemės sklypo, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančio (duomenys neskelbtini) savininkai turi teisę patekti į jiems nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus naudodamiesi aukščiau nurodytais Servitutais per pareiškėjos Žemės sklypą. Šalimais esančioje (duomenys neskelbtini), esančiuose žemės sklypuose yra pradėti vykdyti statybos darbai. Pareiškėja užfiksavo, kad į tą teritoriją savininkai ir rangovai patenka ne tik pro (duomenys neskelbtini) ir pro (duomenys neskelbtini) įsirengtais pravažiavimais, bet ir pro pareiškėjos Žemės sklypą.

Pareiškėja skunde paaiškina, kad pareiškėja neturi galimybės užverti pravažiavimo, kol yra nustatyti minėti Servitutai jos Žemės sklype. Pareiškėja užfiksavo su vaizdo kamera, kad laikotarpiu nuo 2025-01-01 iki 2025-04-30 iš viso per jos Žemės sklypą tolyn į (duomenys neskelbtini) pravažiavo 126 įvairios transporto priemonės, kurioms nepriklausytų važiuoti per pareiškėjos Žemės

sklypą ir kurios kelia didelį pavojų pareiškėjai ir jos šeimos nariams, dideliu greičiu pravažiuodamos iš (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini) per Žemės sklypą. Todėl pareiškėja pateikė 2025-04-23 prašymą atsakovei, kuriuo prašė leisti įsirengti savo lėšomis savo sklypo ribose, prie įvažiavimų į servitutinio kelio dalį, eismą ribojantį kelio ženklą – „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (Nr. 303). Atsakovė 2025-05-05 protokolu Nr. (duomenys neskelbtini) (*toliau – ir Protokolas*) pareiškėjos Prašymo netenkino.

Nurodo, kad atsakovė pateikė pareiškėjams Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-05-05 protokolą Nr. (duomenys neskelbtini), pagal kurį nutarė: „1) Už servitutinio kelio ribos, esančio žemės sklypo, (duomenys neskelbtini), ribose, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ar pan.). Juos įrengti tik tada, kai (duomenys neskelbtini) gyventojams bus sudaryta galimybė į savo sklypus įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini); 2) 2. Kreiptis į Statybos skyrių, kad vykdant (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) žiedinės sankryžos įrengimo darbus, atlikusias medžiagas (nugremžtą asfaltą ir pan.) panaudotų įvažiavimų į (duomenys neskelbtini) sklypus remontui.“, t. y. atsisakė patenkinti pareiškėjos Prašymą, nenurodydama jokių atsisakymo motyvų.

Pareiškėja nesutinka su tokiu Sprendimu. Pareiškėjos vertinimu, Sprendimu atsakovė pripažino pareiškėjos nurodytą aplinkybę, jog per jai priklausančią Žemės sklypą važiuoja asmenys, neturintys tam teisės ir taip yra pažeidžiamos pareiškėjos teisės, kurioms apginti buvo nuspręsta imtis priemonių. Taip pat buvo pripažinta, kad per pareiškėjai priklausančią Žemės sklypą važiuoja būtent (duomenys neskelbtini), esančių žemės sklypų savininkai ir naudotojai. Tačiau užuot išsprendusi pareiškėjos teisių pažeidimo klausimą ir pritaikiusi pareiškėjos prašomas priemones, atsakovė įteisino (duomenys neskelbtini), esančių žemės sklypų savininkų ir naudotojų neteisėtą naudojimąsi pareiškėjos Žemės sklypu, numatant, kad jie gali važiuoti per pareiškėjos Žemės sklypą, neturėdami servituto teisės, kol nebus suremontuoti įvažiavimai į (duomenys neskelbtini).

Atkreipia dėmesį, kad (duomenys neskelbtini) esančių žemės sklypų savininkai ir naudotojai turi galimybę patekti į jiems priklausančius žemės sklypus pro (duomenys neskelbtini) ir pro pagrindinę (duomenys neskelbtini). (duomenys neskelbtini) yra vietinės reikšmės g., kuri patenka į 0,2519 ha ploto (duomenys neskelbtini) žemės sklypą (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)), suformuotą valstybinių žemės sklypų (duomenys neskelbtini) formavimo ir pertvarkymo projektu, patvirtintu Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-01-07 įsakymu Nr. DV-8 „Dėl valstybinės žemės sklypų Žirgų g. Alytuje formavimo ir pertvarkymo projekto tvirtinimo“. Tad (duomenys neskelbtini) įrengimo lygis ir dangos būklė turėtų būti sprendžiama ne pareiškėjos žemės sklypo sąskaita.

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012-01-31 įsakymu Nr. 3-83 patvirtintų Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių (*toliau – Ženklinimo taisyklės*) 100 p. numato, kad Draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą. Ženklinimo taisyklių 101 p. numato, kad Draudžiamieji ženklai, išskyrus, Ženklinimo taisyklėse nurodytas išimtis, įrengiami prieš pat kelio ruožo, kuriame draudžiamas ar apribojamas eismas, pradžią arba šio ruožo pabaigoje.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 str. 8 d. 1 p. užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis nacionalinėse plėtros programose suplanuotomis valstybinės eismo saugumo užtikrinimo politikos įgyvendinimo priemonėmis, tvirtina savivaldybės eismo saugumo užtikrinimo priemones ir projektus. O to paties įstatymo 10 str. 8 d. 2 p. numato, kad savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją. To paties įstatymo 10 str. 8 d. 6 p. numato, kad savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės

administracijos direktorius atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje.

Pažymi, kad Kelio ženklas „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (Nr. 303) leistų išspręsti kilusią situaciją, kuomet šį kelio ženklą turėtų teisę kirsti (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) žemės sklypų savininkai, o likę asmenys neturėtų teisės pravažiuoti šia vieta ir užfiksuotą tokį pažeidimą, būtų galima taikyti pažeidėjams administracinę atsakomybę, jeigu pareiškėja juos nufilmavusi, pateiktą policijai. Toks kelio ženklas iš esmės išspręstų asmenų, neturinčių teisės pravažiuoti pro Žemės sklypą, daromus pažeidimus. Tačiau dėl pareiškėjai nesuprantamų priežasčių, Atsakovė pripažinusi daromus pažeidimus, ir pareiškėjos išdėstyta aplinkybes, rinkosi įteisinti jos teisių pažeidimą nenustatytam laiko tarpui.

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*) 2 str. 9 d. nustatyta, kad individualus administracinis aktas – vienkartinis teisės taikymo aktas, skirtas konkrečiam asmeniui ar nurodytai asmenų grupei. Pagal šio įstatymo 8 str.1 d. individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės (licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas, laikinas uždraudimas verstis tam tikra veikla ar teikti paslaugas, bauda ir kt.) turi būti motyvuotos (1 d.).

Pažymi, kad nagrinėjamu atveju atsakovė netyrė ir nesurinko visų duomenų leidžiančių užtikrinti teisėto, pagrįsto ir motyvuoto administracinio sprendimo priėmimui, priimto Skundžiamo protokolo nutarimo aiškiai ir suprantamai nepagrindė, nemotyvuotai ir nustatytas aplinkybes paremiančių duomenų nepateikė, aiškiai, suprantamai ir nedviprasmiškai nenurodė kaip ir per kokį terminą ginčijamas Protokolo nutarimas turėtų būti vykdomas, kodėl nebuvo patenkintas pareiškėjos Prašymas.

Kartu su skundu pateikė (duomenys neskelbtini).

Komisijos posėdžio metu pareiškėjos J. P. atstovas advokatas L. Z. palaikė pareiškėjos poziciją, išdėstyta procesiniuose dokumentuose, bei patikslino reikalavimą, t. y. prašo panaikinti Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimto nutarimo, išdėstyto 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) sprendimą.

Atsakovė atsiliepimu į pareiškėjos skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodo, kad 2025-04-23 atsakovė gavo pareiškėjos atstovo Prašymą, kuriame buvo prašoma leisti įsirengti savo lešomis, savo sklypo ribose prie įvažiavimų į servitutinio kelio dalį eismą ribojantį kelio ženklą – „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (Nr. 303) (*toliau – Ženklas 303*). Prašyme buvo nurodoma, jog pareiškėjai priklauso Žemės sklypas, per kurį eina servitutinis kelias, kuriuo turi teisę važiuoti tik tam tikri asmenys pagal nustatytą servitutą – (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) gyventojai. Tačiau šiuo keliu nuolat važinėja tretieji asmenys, kurie neturi teisės naudotis servitutu, ir dėl to kyla saugumo problemos, didėja triukšmas, teršiama aplinka bei gadinamas kelias. Prašyme nurodoma, jog (duomenys neskelbtini) savininkai pažeidžia servituto teisę, leisdami tretiesiems asmenims patekti į kitas teritorijas per jų sklypus – (duomenys neskelbtini). Nurodoma, jog Ženklas Nr. 303 padėtų apriboti neleistiną eismą ir užtikrintų tvarką bei (duomenys neskelbtini) žemės savininkų teises.

Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisija 2025-04-29 vykusiame posėdyje svarstė pareiškėjų Prašymą ir nusprendė už servitutinio kelio ribos, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus, kadangi kelio ženklų įrengimas problemos neišspręs, bei 2025-05-06 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl eismo saugumo komisijos priimto nutarimo“ informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*toliau – VSI*) 6 str. 32 p. įtvirtinta savarankiška savivaldybės funkcija – savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Atsižvelgiant į tai, atsakovė – turi diskrecijos teisę apsispręsti dėl saugaus eismo organizavimo savivaldybės teritorijoje. Tai atlieka vadovaudamasi VSI 4 str. 2 p. numatytu savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės pagal Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtą kompetenciją principu, taip pat vadovaudamasi VSI 5 str. 1 d. 1 p. – savarankiškąsias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą

kompetenciją, įsipareigojimus bendruomenei ir šios interesais. Savarankiškųjų savivaldybės funkcijų įgyvendinimas reiškia, jog savivaldybė turi tam tikrą įstatymų leidėjo suteiktą veiksmų laisvę pasirinkti būdus, kaip šias funkcijas įvykdyti (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2021-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-491-602/2021*). Taip pat paminėtina, jog administracinės institucijos diskrecijos teisė suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinanti jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias (*LVAT 2006-12-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴¹⁵-2203-06, 2014-05-02 nutartis administracinėje byloje A⁶⁶²-1030-14*). Šiomis nuostatomis įgyvendinamas konstitucinis savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės principas, kuriuo grindžiama visa vietos savivalda (*LVAT 2020-05-13 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1961-21062/2020*). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, akivaizdu, jog atsakovė skundžiamą sprendimą priėmė veikdama savo kompetencijos ribose bei vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais, pasinaudodama jai suteikta diskrecijos teise.

Nurodo, kad Savivaldybės savarankiškoji funkcija – saugaus eismo organizavimas (VSI 6 str. 32 p.) yra susijusi su techninių eismo reguliavimo priemonių – kelio ženklų, šviesoforų, atitvarų, kelių ženklinimo ir kt. – įgyvendinimu (Kelių įstatymo 2 str. 21 d.). Vadovaujantis Ženklinimo taisyklių 7.1. pp., organizuodamas eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengdamas kelio ženklus ir vertikalųjų ženklinimą kelio savininkas ir (ar) valdytojas (toliau – kelio valdytojas) privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo naudojimo proporcingumo, vengti eismo organizavimo priemonių pertekliaus; eismo organizavimo priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį, kad nedidėtų miesto vizualinė tarša, kuri atitrauktų transporto priemonių vairuotojų dėmesį nuo eismo situacijos stebėjimo ir transporto priemonės valdymo, kas nepriimtina saugaus eismo požiūriu. Ženklinimo taisyklių 7.2 pp. nurodoma naudoti tokias technines eismo organizavimo priemones, kad eismo organizavimas būtų tinkamas, aiškus, vienodai suprantamas visiems eismo dalyviams ir neklaidintų jų. Taip pat Taisyklių 7.3. pp. įpareigoja kelio valdytoją vertinti toje eismo situacijoje taikytinas Kelių eismo taisyklių nuostatas, kelio ženklų reikalavimus, galiojimo zoną ir kt. Šiuo atveju, atsižvelgdama į faktinę situaciją, į tai, jog „Ženklo Nr. 303“ įrengimas iš esmės neišspręstų situacijos, nes vis tiek sudarytų potencialią galimybę asmenims, neturintiems teisės važiuoti servitutiniu sklypu, juo neteisėtai važiuoti, Eismo saugumo komisija priėmė sprendimą, kaip tik užtikrinantį pareiškėjos interesus ir viešąją tvarką, tai yra įrengti fizinius atitvarus. Būtent šios aplinkybės ir yra aiškiai įvardintos 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini).

Pažymi, kad Eismo saugumo komisija priėmė sprendimą, kuris būtų proporcingas ir užtikrintų tiek (duomenys neskelbtini) (kuriam yra nustatytas servitutas – teisė naudotis pėsčiųjų taku (tarnaujantis), teisė važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis), tiek (duomenys neskelbtini) gyventojų interesai. Atkreipia dėmesį, jog pareiškėjos nurodomų Ženklinimo taisyklių, 106 p. nurodoma, jog Ženklas Nr. 303 „Motorinio transporto priemonių eismas draudžiamas“ naudojamas tuose keliuose ar jų ruožuose, kuriuose būtina uždrausti motorinių transporto priemonių eismą. Įrengiamas ir su papildomomis lentelėmis bei ženkluose Nr. 601-603, 609, 624 naudojamas taip pat kaip ženklas Nr. 302. Akcentuoja, jog Kelių eismo taisyklių, patvirtintų 2002-12-11 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1950 „Dėl kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (*toliau – Kelių eismo taisyklės*) III skyriuje „Draudžiamieji kelio ženklai“, Ženklas Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ apibrėžiamas kaip „draudžiamas motorinių transporto priemonių, traktorių ir savaeigių mašinų eismas, išskyrus mopedus, motociklus be priekabų, maršrutinį, aptarnaujantįjį transportą, skiriamuoju ženklu „Asmuo su negalia“ arba asmens su negalia automobilio statymo kortele pažymėtas transporto priemonės“. Taigi akivaizdu, jog, kaip ir nurodoma 2025-05-05 Eismo saugumo komisijos Protokole, šio Ženklo Nr. 303 uždėjimas pareiškėjos problemos neišspręs. Dar daugiau, minėto Ženklo Nr. 303 pastatymas apribotų (duomenys neskelbtini) gyventojų interesus (kuriems yra suteikta teisė naudotis servitutu). Nors pareiškėja teigia, jog uždėjus kelio Ženklo Nr. 303 likę asmenys neturėtų teisės važiuoti šia vieta, tuo tarpu, užfiksavus šį pažeidimą, policija galėtų taikyti administracines priemones, tačiau priešingai, akivaizdu, jog Ženklo Nr. 303 uždėjimas bet koku atveju neužkardytų potencialių pažeidėjų, o tik leistų užfiksuoti

tokius pažeidimus ir tik įrodžius šias aplinkybes, juos Policijos pareigūnams nustatyti ir bausti. Tuo tarpu, atsakovės 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) nurodoma priemonė – „atitvarai“ leis užkardyti neteisėtai kertančiųjų iš / į (duomenys neskelbtini) neteisėtą judėjimą per pareiškėjos sklypą.

Dar daugiau, įgyvendindama 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) nurodytas įgyvendinti priemones, atsakovė 2025-05-21 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) kreipėsi į UAB „X“, su kuria yra sudaryta įvairių darbų sutartis, dėl fizinių atitvarų įrengimo (duomenys neskelbtini), prie (duomenys neskelbtini). Taigi įrengus 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) nurodomas priemones, fizinius atitvarus, už servitutinio kelio, esančio žemės sklypo, (duomenys neskelbtini) ribos, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), bus užtikrinti visų – tiek tarnaujančiojo ((duomenys neskelbtini)), tiek viešpatuojančiojo daikto ((duomenys neskelbtini)) – interesai.

Nurodo, kad VAI 10 str. 5 d. 5-6 p. nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (*LVAT 2021-12-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021*). Taigi administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. 2025-05-05 Protokole nurodomos aplinkybės ir priimtas sprendimas bei pareiškėjos Prašymui išspręsti pritaikytos priemonės (fizinių atitvarų įrengimas), atsižvelgiant į VSI nuostatas ir atsakovei suteiktas savarankiškas funkcijas, bei vertinant visų aplinkybių visetą, yra pagrįstos ir tinkamos.

Prie atsiliepimo pridėti šie priedai: (duomenys neskelbtini).

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimto nutarimo, išdėstyto 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) (8 darbotvarkės klausimas), teisėtumo.

2025-04-23 G. P., įgaliotas pareiškėjos J. P., pateikė Prašymą Eismo saugumo komisijai, kuriame nurodė, kad per jiems nuosavybės teise priklausančią Žemės sklypą, eina servitutinis kelias, kuriuo teisę važiuoti turi tik tam tikri asmenys pagal nustatytus Servitutus – (duomenys neskelbtini) gyventojai. Tačiau šiuo metu minėtu keliu nuolat važinėja tretieji asmenys, kurie neturi teisės naudotis šiuo servitutu, dėl ko kyla saugumo problemos, didėja triukšmas, teršiama aplinka bei gadinamas kelias. (duomenys neskelbtini) savininkai pažeidžia servituto teisę, leisdami tretiesiems asmenims patekti į kitas teritorijas per jų sklypus – (duomenys neskelbtini). Prašė leisti įsirengti savo lėšomis, savo sklypo ribose prie įvažiavimų į servitutinio kelio dalį eismą ribojantį kelio ženklą – „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ (Nr. 303).

Eismo saugumo komisija 2025-04-29 posėdyje priėmė nutarimą, išdėstytą 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini). Kaip matyti iš atsakovės 2025-04-29 posėdžio Protokolo turinio, atsakovės posėdis vyko 2025-04-29 (nuotolinis), nuo 10 iki 12 val. Nagrinėjant pareiškėjos skundą, nurodyta, kad M. P. informavo, kad pravažiavimo keliui, esančiam žemės sklype, (duomenys neskelbtini), yra nustatytas servitutas patekimui tik į žemės sklypus (duomenys neskelbtini). Taip pat atkreipė dėmesį, kad į (duomenys neskelbtini) patekimas yra numatytas iš (duomenys neskelbtini), o iš (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini) yra nelegaliai išvažinėtas keliukas.

Eismo saugumo komisijos pirmininkas, atsižvelgdamas į Prašyme išdėstytas aplinkybes, pasiūlė už servitutinio kelio ribos, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ar pan.). Sprendimą argumentavo tuo, kad kelio ženklų įrengimas problemos neišspręs. Taip pat pasiūlė kreiptis į Statybos skyrių, kad, vykdant (duomenys neskelbtini) žiedinės sankryžos įrengimo darbus, atlikusias medžiagas (nugremžtą asfaltą ir pan.) panaudotų įvažiavimų į (duomenys neskelbtini) sklypus remontui. Ir fizines kliūtis įrengti tik tada,

kai (duomenys neskelbtini) gyventojams bus sudaryta galimybė į savo sklypus įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini) Komisijos nariai bendru sutarimu pritarė pateiktiems siūlymams.

Nutarime, išdėstyta Protokole, nurodyta: 1. už servitutinio kelio ribos, esančio žemės sklypo, (duomenys neskelbtini), ribose, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini) įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ar pan.). Juos įrengti tik tada, kai (duomenys neskelbtini) gyventojams bus sudaryta galimybė į savo sklypus įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini); 2. kreiptis į Statybos skyrių, kad vykdant (duomenys neskelbtini) žiedinės sankryžos įrengimo darbus, atlikusias medžiagas (nugremžtą asfaltą ir pan.) panaudotų įvažiavimų į (duomenys neskelbtini) sklypus remontui.

Iš 2024-06-22 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo matyti, kad žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), su statiniais, esantis (duomenys neskelbtini), nuosavybės teise priklauso pareiškėjai. Šiam Žemės sklypui Apskritis viršininko 2010-05-10 įsakymo Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindu buvo nustatyta daiktinė teisė kelio servitutas – teisė važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis) 0,0149 ha, kelio servitutas - teisė naudotis pėsčiųjų taku (tarnaujantis) 0.0149 ha, bei servitutas - teisė tiesti požemines, antžemines komunikacijas (tarnaujantis) 0.0149 ha.

Pareiškėjai savo nesutikimą su skundžiamu Sprendimu grindžia faktinio pagrindo ir individualios argumentacijos nebuvimu. Pareiškėja pažymi, kad nagrinėjamu atveju atsakovė netyrė ir nesurinko visų duomenų, leidžiančių užtikrinti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą administracinio sprendimo priėmimui, nepateikė nustatytas aplinkybes paremiančių duomenų bei aiškiai, suprantamai ir nedviprasmiškai nenurodė, kaip ir per kokį terminą atsakovės 2025-04-29 posėdyje priimtas nutarimas, išdėstytas Protokole, turėtų būti vykdomas.

Ginčo teisinius santykius tiesiogiai reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (toliau – Saugaus eismo įstatymas), Ženklavimo taisyklės. Taip pat taikytinos VAI nuostatos.

Saugaus eismo automobilių keliais reikalavimus reglamentuoja Saugaus eismo įstatymas ir kiti teisės aktai. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 2 str. 21 p. numatyta, kad techninės eismo reguliavimo priemonės – kelio ženklai, šviesoforai, atitvarai, kelių ženklavimas ir kitos techninės priemonės eismui reguliuoti. Saugaus eismo įstatymo 4 str. įtvirtinti eismo saugumo užtikrinimo principai: 1) valstybės pareiga – sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, eismo dalyvių pareiga – žinoti ir laikytis valstybės nustatytos eismo tvarkos; 2) eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai; 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.

Saugaus eismo įstatymo 2 str. 27 p. apibrėžta kelio ženklo sąvoka. Tai – Kelių eismo taisyklėse nurodytas ženklas, kuriuo nustatoma eismo tvarka, įspėjami eismo dalyviai arba jiems suteikiama informacija. Kelių eismo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kelių eismo taisyklės). Šių taisyklių 1 priede įtvirtinta, kad kelio ženklas Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, yra draudžiamasis kelio ženklas, kuris draudžia motorinių transporto priemonių, traktorių ir savaeigių mašinų eismą, išskyrus mopedus, motociklus be priekabų, maršrutinį, aptarnaujantįjį transportą, skiriamuoju ženklu „Asmuo su negalia“ arba asmens su negalia automobilio statymo kortele pažymėtas transporto priemones.

Ženklavimo taisyklių 7 p. reglamentuoja kelio savininko ir (ar) valdytojo (toliau – kelio valdytojas) prievolės, organizuojant eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengiant kelio ženklus ir vertikalųjį ženklavimą. Šių taisyklių 100 punkte nurodyta, kad draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą. Eismo saugumo užtikrinimas – veikla, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams, sušvelninti jų padarinius (Saugaus eismo įstatymo 2 straipsnio 18 dalis). Taisyklių 106 punkte nustatyta, kad ženklas Nr. 303 naudojamas tuose keliuose ar jų ruožuose, kuriuose būtina uždrausti motorinių transporto priemonių eismą.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje imperatyviai nustatyta, kad užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, be kita ko, iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinų organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją (2 p.); sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose (3 p.), organizuoja vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, transporto infrastruktūros objektų projektavimą, statybą, gatvių tiesimą, taisymą ir rekonstravimą, kelių saugumo audito, juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, medicinos pagalbos teikimą eismo įvykiuose nukentėjusiems asmenims, gali organizuoti savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimą, reguliarių kelio saugumo patikrinimą, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimą ir viso kelių tinklo saugumo vertinimą (4 p.); atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje (6 p.).

VSĮ 6 str. 32 p. nustatyta, kad savivaldybių savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) funkcijoms priskiriama savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Vienas iš principų, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės pagal Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtą kompetenciją (VSĮ 4 str. 2 p.). Savarankiškas funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, išpareigojimus savivaldybės bendruomenei ir šios interesais. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose (VSĮ 5 str. 1 d. 1 p.).

Nurodytos teisės aktų nuostatos reiškia, kad už saugaus eismo organizavimą vietinės reikšmės keliuose atsako savivaldybė, tačiau šios funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais ir tai nereiškia, kad savivaldybės šioje srityje yra visiškai savarankiškos, savivaldybės savo funkcijas gali įgyvendinti tik ta apimtimi, kuri yra apibrėžta teisės aktais.

Alytaus miesto savivaldybės meras, vadovaudamasis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 str. 8 d. 2 p., 2023-05-05 potvarkiu Nr. M-35 „Dėl Eismo saugumo komisijos sudarymo“ sudarė Eismo saugumo komisiją.

Alytaus miesto savivaldybės meras, vadovaudamasis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalimi, 2023-05-04 potvarkiu Nr. M-31 „Dėl Administracijos direktoriaus įgaliojimo vykdyti Eismo saugumo užtikrinimą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje“, įgaliojo Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorių vykdyti eismo saugumo užtikrinimą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 str. 8 d.

Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius 2023-11-22 įsakymu Nr. DV-889 patvirtino Eismo saugumo komisijos nuostatus (toliau – Nuostatai). Nuostatų 7 p. nustatytos Eismo saugumo komisijos funkcijos: teikia pasiūlymus Valstybinei eismo saugumo komisijai dėl eismo saugumo programų ir priemonių eismo saugumui gerinti įgyvendinimo (7.1 p.); bendradarbiauja dėl eismo saugumo su atitinkamomis valstybinės institucijomis (7.2 p.); analizuoja miesto eismo būklę ir teikia išvadas (7.3 p.); svarsto valstybinio administravimo subjektų, savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymus, prašymus ir skundus, susijusius su miesto saugaus eismo organizavimu (7.4 p.); sprendžia kitus su eismo saugumu susijusius klausimus (7.5 p.).

Atlikdama savo funkcijas Eismo saugumo komisija turi teisę: gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų, juridinių asmenų informaciją ir dokumentus, kurių reikia komisijos funkcijoms vykdyti (8.1 p.); teikti komisijos sprendimus Savivaldybės administracijos direktoriui dėl savivaldybės eismo saugumo užtikrinimo priemonių ir projektų

įgyvendinimo (8.2 p.); teikti savivaldybės administravimo subjektams ir valstybinio administravimo subjektams pasiūlymus, susijusius su Valstybinėje saugaus eismo programoje numatytų priemonių įgyvendinimu (8.3 p.); priimti sprendimus dėl eismo organizavimo Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje (8.4 p.); siūlyti Savivaldybės administracijos direktoriui pakeisti ir (ar) papildyti šiuos nuostatus (8.5 p.); spręsti kitus eismo saugumo ir organizavimo klausimus (8.6 p.).

Aptartame teisinio reguliavimo kontekste darytina išvada, kad spręsti dėl Kelių eismo taisyklėse nurodytų ženklų ir kelio ženklinimo, kuriuo nustatoma eismo tvarka Alytaus miesto savivaldybėje, įrengimo, sprendimą priimti įgaliota Eismo saugumo komisija, kuri, priimdama sprendimą, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais.

Sprendžiant šalių argumentų pagrįstumo klausimą, pažymėtina, kad atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kuriam taikytinos VAĮ nuostatos, kurios nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 str. 1 d.). Atsakovė turi veikti pagal galiojantį teisinį reguliavimą bei pagal suteiktą kompetenciją ir priimti tik tokius sprendimus, kuriuos teisės aktai ją įgalina priimti. VAĮ 3 str. įtvirtinti viešojo administravimo principai, kuriais privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai. Įstatymo viršenybės principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus.

VAĮ 10 str. 5 d. nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 p.), administracinio sprendimo motyvai (6 p.).

LVAT praktikoje pažymima, kad VAĮ 10 str. nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 str. aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjai suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr., pvz., LVAT 2023-02-22 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023-12-06 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1257-968/2023). VAĮ 10 str. 5 d. reikalavimų nepaisymas ir konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu, kai toks pažeidimas ne tik paneigia asmens teisę žinoti teisei priešingos veikos ribas, riboja teises į teisminę gynybą, bet ir ginčui persikėlus į teismą atima galimybę pastarajam suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo apimtį, o kartu visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr., pvz., LVAT 2023-11-08 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-515-520/2023).

Nagrinėjamo ginčo kontekste, be kita ko, pažymėtina, kad VAĮ 3 str. numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr., pvz., LVAT 2012-04-30 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1978/2012). Gero administravimo principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT 2015-06-26 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015). Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., LVAT 2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013).

Atsižvelgiant į gero administravimo principą, kuriuo įgyvendinama Konstitucijos 5 str. 3 d. įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų, gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., *LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2012-10-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012; 2013-03-26 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013; 2015-05-14 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015*).

LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina ir viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą; pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai; formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., *LVAT 2016-07-21 nutartį administracinėje byloje Nr. I-13-520/2016, 2023-12-20 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1018-552/2023*).

LVAT yra pažymėjęs, jog, jei viešojo administravimo subjektui yra pateiktas konkretus prašymas priimti tam tikrą administracinį sprendimą, šis subjektas ir turi priimti tokį administracinį sprendimą (teigiamą arba neigiamą), kaip jį įpareigojo įstatymų leidejas, užuot priėmus kitos rūšies administracinį sprendimą (žr., pvz., *LVAT 2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013; 2015-03-16 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015*).

LVAT praktikoje akcentuota, jog asmens prašymo perkvalifikavimas, iš esmės nepriimant įstatyme numatytų sprendimų, prilyginamas pareigos motyvuoti priimamus administracinius aktus pažeidimui. Tokia situacija taip pat nėra suderinama su VAĮ įtvirtintu objektyvumo principu (žr., pvz., *LVAT 2015-03-16 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1433-146/2015*).

Komisija, įvertinusi bylai aktualų teisinį reguliavimą, be kita ko, VAĮ nuostatas, taip pat LVAT praktiką, pažymi, kad tam, jog individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos paiešką, teisinį nustatytų faktų vertinimą (kvalifikavimą).

Iš Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdžio protokolo Nr. (duomenys neskelbtini) turinio nustatyta, kad Eismo saugumo komisijoje buvo svarstomas G. P. (įgalioto pareiškėjos J. P.) prašymas ties (duomenys neskelbtini) įrengti du kelio ženklus Nr. 303 “Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas” – vieną iš vienos pusės, kitą – iš kitos. Nurodyta, kad M. P. informavo, jog pravažiavimo keliui, esančiam Žemės sklype, adresu (duomenys neskelbtini), yra nustatytas servitutas patekimui tik į žemės sklypus (duomenys neskelbtini). Taip pat atkreipė dėmesį, kad į (duomenys neskelbtini) patekimas yra numatytas iš (duomenys neskelbtini), o iš (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini) yra nelegaliai išvažinėtas keliukas. Komisijos pirmininkas, atsižvelgdamas į tai, pasiūlė už servitutinio kelio ribos, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ir pan.), kadangi kelio ženklų įrengimas problemos neišspręs. Taip pat pasiūlė kreiptis į Statybos skyrių dėl atlikusių medžiagų (nugremžto asfalto ir pan.) panaudojimo įvažiavimų į (duomenys neskelbtini) sklypus remontui bei fizines kliūtis įrengti tik tada, kai (duomenys neskelbtini) gyventojams bus sudaryta galimybė į savo sklypus įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini) gatvės. Komisijos nariams bendru sutarimu pritarus pateiktam pasiūlymui, nutarta: “1. Už servitutinio kelio ribos, esančio žemės sklypo, (duomenys neskelbtini), ribose, prie nelegaliai išvažinėto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ar pan.). Juos įrengti tik tada, kai (duomenys neskelbtini) gatvės gyventojams bus sudaryta galimybė į savo sklypus įvažiuoti iš (duomenys neskelbtini) gatvės; 2. Kreiptis į Statybos skyrių, kad vykdant (duomenys neskelbtini) gatvių žiedinės sankryžos įrengimo darbus, atlikusias medžiagas (nugremžtą asfaltą ir pan.) panaudotų įvažiavimų į (duomenys neskelbtini) gatvės sklypus remontui.”

Vertindama skundžiamo Sprendimo turinį, Komisija pažymi, kad jokių kitų priimto Sprendimo motyvų, eismo organizavimo priemonių taikymo poreikio, eismo situacijos vertinimo ir toje eismo situacijoje taikytinų nuostatų bei kelio ženklų įrengimo poreikio vertinimo bei kitų faktinių

aplīnkybiu, kurias savo 2025-04-23 Prašyme nurodē pareiškēja, tyrimo Sprendime nenurodyta. Atsakovēs Sprendime visiškai nenurodytas teisinis pagrīndas, t. y. teisēs aktu nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant skundžiamā Sprendimā.

Atsakovē privalējo atlikti objektyvū faktiniū aplīnkybiū įvertinimā ir Sprendimā pagrīsti ne pavienēmīs Komisijos nariū nuomonēmīs, tačiau faktiniū aplīnkybiū visuma bei jų vertinimu, teisēs normomis atitīnkančiomīs ginčo teisinī santlykī, kurios pagrīstū Komisijos protokolīnī Sprendimā. Kaip jau buvo minēta, nagrinējamo ginčo atveju atsakovē apsirībojo subjektiviū faktiniū aplīnkybiū konstatavīmu, jog yra nustatytas servitutas patekimui tik į žemēs sklypus (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) ir pasiūlyta tik už servitutinio kelio ribos, prie nelegaliai išvažīnēto keliuko į (duomenys neskelbtini), įrengti fizinius atitvarus (akmenis, betoninius blokus ir pan.), kadangi, jų manymu, kelio ženklū įrengimas problemos neišsprēs ir priimdama skundžiamā Sprendimā, objektyviai neįvertino faktiniū aplīnkybiū ir taikytos priemonēs masto bei jos įtakos pareiškēju teisēmīs ir teisētīems interesams.

Eismo saugumo komisija skundžiamo Sprendimo nepagrīndē, tačiau Komisijai pateiktame atsīliepīme į pareiškējos skundā išplētē ginčijamo Protokolo dalies faktinī ir teisinī pagrīndā, nurodē naujus argumentus ir motyvus dēl individualaus administracinio akto motyvū, nenurodydamas pačiamē akte ir jų papildymas, nagrinējant Komisijoje, iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dēl savo teisī ar interesū gynimo, o galbūt apskritai sutikti ir pripažinti pagrīstu viešojo administravimo sistemos subjekto atsakymā. Atitīnkamos kliūtys sudaromos ir teismui, nagrinējančiam skundus dēl individualiū teisēs aktu panaikinimo, nes teisiniai ir faktiniai pagrīndai yra plečiami, sudaromos prielaidos vis naujų pagrīndū teikimui. Taip išplečiamos ir bylos nagrinējimo ribos, kurias ne visada pavyksta vėliau apibrēžti, kas neretai sąlygoja nepakankamai išsamaus, objektyvaus ir neteisīngo sprendimo priēmimā, o viešojo administravimo sistemos subjektams sudaromos prielaidos piktnaudžiauti savo teisēmīs bei pareigomis (žr., pvz., *LVAT 2013-04-24 nutartī administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-714/2013; 2023-12-20 sprendimā administracinėje byloje Nr. A-964-602/2023*).

Taigi pareiškēja iš esmēs prašē vieno, t. y. leisti įsirengti kelio Ženklą Nr. 303, o atsakovē atsakē dēl kito, t. y. iš esmēs nusprendē, kad įrengs fizinius atitvarus.

LVAT praktikoje konstatuota, jog skundžiamo individualaus akto priēmimo motyvū nurodymas teismīnio proceso metu (jei jie nėra nurodyti priimtame akte) negali būti vertinamas ir neturi įtakos nemotyvuoto akto teisētumo ir pagrīstumo vertinimui, nes VAĮ 10 str. reikalavimai turi būti išpildyti, priimant individualū administracinī aktā (*LVAT 2021-12-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021, 2016-12-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016, 2019-07-17 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-696-502/2019*). Šie teismo aiškinimai taikytini ir administracinę bylą nagrinējant Komisijoje.

Remiantis nurodytu LVAT išaiškinimu akivaizdu, kad Komisijai pateiktas atsīliepimas į skundā, kuriame detalīau išdēstoma ginčijamo akto teisinē argumentacija ir nurodomi priēmimo teisiniai pagrīndai, nekeičia jo teisinio vertinimo, kad sprendimo turinys yra nepagrīstas aiškiomis faktinėmis aplīnkybēmīs ir teisēs normomis.

Reikalavimas, kad individualus administracinis aktas būtų adekvatus, aiškus, apima ir šio akto priēmimo pagrīndimā proporcingumo principo požiūriu. Administraciniū teismū praktikoje laikomasi nuostatos, kad administraciniai aktai, kuriais sprendžiami asmens teisī ir pareigū klausimai, visais atvejais turi būti ne tik pagrīsti įstatymais, bet asmeniui taikomi jo teisī apribojimai turi atitikti siekiamus teisētus ir visuotinai svarbius tikslus, taikomos priemonēs turi būti proporcingos pagrīstīems administravimo tikslams, jos neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti (žr., pvz., *LVAT 2009-10-22 sprendimā administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1226/2009*).

Nurodytos nuostatos taip pat patvirtina, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Administracinio sprendimo priēmimo faktinis pagrīndas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimā, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomenīniū santlykiū esmē, subjektus, dalyvaujančius šiuose

santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (žr., pvz., *LVAT 2014-12-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1440-14*).

Komisija pažymi, kad individualaus administracinio akto motyvų, aiškių motyvų nenurodymas pačiame akte, jų papildymas ginčą nagrinėjant Komisijoje iš principo netoleruoti, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo.

Akivaizdu, jog Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisija iš esmės nevertino esamos situacijos pagal pareiškėjos 2025-04-23 Prašymą, nepateikė eismo saugumo užtikrinimo ir eismo organizavimo klausimo sprendimo bei kelio ženklų Nr. 303 neįrengimo motyvų, t. y. netyrė ir nenustatė visų faktinių aplinkybių visumos, todėl nesurinko duomenų Sprendimui objektyviai pagrįsti.

Komisija konstatuoja, jog dėl pareiškėjų 2025-04-23 Prašymo Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimtas nutarimas, nurodytas Eismo saugumo komisijos 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) (8 darbotvarkės klausimas), neatitinka VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, tai yra, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas pagrįstas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai, o tai reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti motyvuotas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Apibendrinus nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, konstatuotina, jog skundžiamas Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimtas nutarimas, nurodytas Eismo saugumo komisijos 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) (8 darbotvarkės klausimas), nepagrįstas objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės normomis, todėl neatitinka VAĮ 10 str. numatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat šio įstatymo 3 str. numatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų, t. y. įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų. Minėti skundžiamo Sprendimo turinio trūkumai laikytini esminiais, nulėmusiais neobjektyvaus ir nepagrįsto Sprendimo priėmimą, todėl skundžiamas Sprendimas naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas (ABTĮ 91 str. 1 d. 1, 2 p., IAGNTĮ 20 str. 1 d. 3 p.).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atsakovė atsiliepime į skundą Komisijai nurodė daugiau ginčijamo Eismo saugumo komisijos 2025-05-05 protokolinio nutarimo (Sprendimo) argumentų, nei buvo nurodyta skundžiamo Sprendimo turinyje, tačiau šie argumentai neturi įtakos nemotyvuoto skundžiamo Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui, todėl jie nevertintini (*LVAT 2013-06-13 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013, 2016-12-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016*). Šiame kontekste, dėl viešojo administravimo subjekto priimamo sprendimo privalomo motyvavimo, pasakytina ir tai, kad LVAT yra konstatavęs, jog viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai; administracinis teismas (pagal analogiją – Komisija), sprenddamas visuomeninius konfliktus, neturi pareigos už viešojo administravimo sistemos subjektą parinkti teisinį kvalifikavimą, bei po to pats tą teisinį kvalifikavimą vertinti (žr., pvz., *2014-03-25 sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-34/2014*).

Pripažinus, jog ginčijamas Sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 str. numatytomis akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti pareiškėjos J. P. 2025-04-23 Prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą (ABTĮ 94 str., IAGNTĮ 20 str. 1 d. 3 p.).

Komisijos vertinimu, likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini.

Pasisakydama šiuo aspektu, Komisija remiasi LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (*toliau – EŽTT*) formuojama praktika, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (*LVAT 2008-12-05 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009-11-06 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013-02-11 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.; EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v Netherlands, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G. R. v Spain ir kt.*).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 3 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos J. P. skundą tenkinti.

Panaikinti Alytaus miesto savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2025-04-29 posėdyje priimtą nutarimą, nurodytą Eismo saugumo komisijos 2025-05-05 protokole Nr. (duomenys neskelbtini) (8 darbotvarkės klausimas), kaip nepagrįstą ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti G. P. (įgalioto pareiškėjos J. P.) 2025-04-23 prašymą ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė